

SPANIEN 12-26 MAJ 2006

Från början var det tänkt att vi skulle åka till Turkiet. Men det blev av olika anledningar inställt i god tid innan vi hann komma så långt. Istället blev det då Spanien, som fastnade på reseagendan. Detta skulle först och främst bli en skådarresa till södra Spanien, i syfte att bekanta sig med detta lands fauna. Kort och gott, se så många arter möjligt (som vi inte tidigare sett). Njuta av varmt gott väder, se spännande arter och framförallt få gott om tillfälle för digiscoping. Vi blev till slut tre gringos som lämnade Sverige i mitten på maj, för ett två veckor långt uppehåll i Spanien.

Deltagare

Björn Ander	epost: bjorn.ander@bolina.hsb.se
Richard Ek	epost: richard@turdus.se
Jesper Segergren	epost: j.segergren@pp.sbbs.se

Korta faktauppgifter kring vår resa

Pris

Det är en viss skillnad på Spanien idag och hur det var innan EU-anpassningen. Det mesta har blivit dyrare, såväl boende, mat, hyrbil som bensin (diesel). Men det kändes inte som några ockerpriser i alla fall. Vi räknade ut att totalt med allt inkluderat kostade denna resa oss drygt 30 000 SEK, alltså runt 10 000 SEK per person.

Upplägg

Vår tanke med resan var att direkt lyssna på dupontlärkorna i Sepúlveda, se citronsiskan i Puerto de Navacerrada och därefter ta oss ner till Extramadura. Då skulle två spanska målarter vara klara och vi hade kommit ner till fantastiska skådarmarker på en dag. Därefter skulle vi skåda av dessa marker och inom någon dag åka ner till Coto Doñana. Även detta område skulle vi skåda av någon dag, för att sedan köra ner om sydspetsen till Tarifa. Därefter följa ostkusten upp till Malaga och slutligen upp till Ronda, för att sedan knyta an till Coto Doñana igen och slutligen upp till Extramadura för de sista dagarna. Så såg vår resplan ut från början. Vi höll oss ganska väl till denna, åtminstone till dag tio... ;)

Logi

Vi valde den mer äventyrliga delen, nämligen att inte boka ett enda övernattningsställe i förväg. Vi hade fått ypperliga tips på hostel av Thomas Nyberg innan resan. Men på vissa ställen var det fullbokat och då fick vi snabbt leta reda på ett annat ställe. (Vid ett enda tillfälle, tvingades vi lämna principen för hostel och ta in på ett hotell. Detta var i Fuente Dé. Där det kostade 20 Euro/person/natt). I byn innan Fuenté Dé var priser mycket billigare. Ett hostel ligger i prisklassen 15-25 Euro/person och är oftast mycket trivsamt, badrummen kunde i vissa fall vara i bättre skick än rummen. Men det funkar om man "bara" skall sova och vaska av sig lite.

Till o från Spanien

Vi bokade flygbiljetterna via Mr Jet och flög med Iberia från Kastrup, Köpenhamn till Barajas Airport, Madrid. Biljetterna med avbeställningsskydd T o R, landade på 2200 SEK/pers. Smidigheten i Malmö med att ta sig med hjälp av Öresundstågen ut till Kastrup på 25 minuter för en 90-lapp är mycket god.

Hyrbil

Bokades i förväg från Sverige, via Mr Jet's service. Vi valde en Ford Focus-typ genom Hertz. Den kostade med försäkring och extra förare totalt 3780 SEK och till detta skulle man ha deposition på ca 6000 SEK. Hursomhelst, efter lite sökande på flygplatsen hittade vi uthyrningsstället (en våning ner) och kvitterade ut nycklarna. När vi kom ut i P-huset så var det ingen Ford Focus som väntade på oss, utan en Renault Scenic. Bilen visade sig vara kanon med bra utrymme för tre stora resväskor (dock ej hårdplast!) där bak! Dessutom stor skådarvänlig framruta.

Att tänka på:

Om man, som vi, bokar bil genom ett "allt-i-allo-företag" (Mr Jet) kan depositionen variera kraftigt beroende på vilket bolag de i sin tur bokar bilen hos. Från början hade vi en bil från EuropCar och hos dem var depositionen en tredjedel.

AC är ett måste!

Innan inlämning skall bilen tankas full. Det finns inga bensinstationer ute vid flygplatsen, vilket vi trodde att det skulle göra. Vi ville inte ödsla tid på att leta efter bensinstationer och riskera att köra fel, så vi fick lämna in bilen med för lite bensin. Det kostade oss ca 900 kr. Ett tips från danska skådare: be att få en karta över Madrid vid hämtningstillfället. Madrid är stort!

Mathållning

Vi kåkade konsekvent på restaurang varje kväll och med några öl till så brukade notan landa på 30-40 € för tre grabbar. Frukost och lunch inmundigades alltid i fält, inhandlat kvällen innan i någon tienda (affär på spanska) eller Supermercado. Dessa inköp brukade ligga runt 7-10 € /tillfälle. Viktigt är även att köpa ordentligt med vatten! 3 liter per skalle och dag är ett bra riktmärke vid denna årstid!

Trafik

Speciellt i de södra delarna av Spanien är respekten för bl a stoppskyltar och hastighetsbestämmelser lika med noll! Även vid vägarbeten! Det smidigaste är att "följa med strömmen" dvs minst 20 km/h över gällande hastighetsbestämmelse! Håller man de hastigheter som skyltarna anger, bildas det snabbt långa köer...

Om man passerar Madrid är vägen "M-40" värd att lägga på minnet. Det är en ringväg som löper runt hela staden. M-30 är också en ringväg, men den går innanför M-40. Och innanför M-40 vill man inte! Ses en skylt med "M-40", följ den! Förr eller senare kommer den avfart man letar efter! Madrid är en mycket stor stad och således är M-40 en låång väg, uppskattningsvis ca 10 mil. Andra gången vi passerade Madrid, och vi hade fått klart för oss vad M-40 var för något (tack Bjørn Nielsen!) tog det oss ca 45 minuter att runda Madrid!

Om man utgår från Madrid på sin Spanienresa, är ett mycket bra tips att be att få en karta över Madrid när man hämtar ut bilen! Det hade underlättat för oss... ☺

Resplanen i kort

- Dag 1: Barajas Airport, Madrid – Sepúlveda.
- Dag 2: Sepúlveda – Puerto de Navacerrada – Torrejón el Rubio.
- Dag 3: Torrejón el Rubio – Belén – Monfragüe - Torrejón el Rubio.
- Dag 4: Torrejón el Rubio – Sancta Marta de Magasca – Mérida – El Rocío.
- Dag 5: El Rocío – Valverde Center – Dehesa de Abajo – El Rocío.
- Dag 6: El Rocío – Valverde Center – El Rocío – Bonanzasalinerna – Chipiona.
- Dag 7: Chipiona – Bolonia – Tarifa.
- Dag 8: Tarifa – Río Guadalhorce (Malaga) – Ronda.
- Dag 9: Ronda – Grazalema – Los Palacios y Villafranca.
- Dag 10: Los Palacios y Villafranca – Brazo del Este – Burgos.
- Dag 11: Burgos – Valle de Hecho.
- Dag 12: Valle de Hecho – Fuente Dé.
- Dag 13: Fuente Dé – Sepúlveda.
- Dag 14: Sepúlveda – Las Ventas de San Julián – Sepúlveda.
- Dag 15: Sepúlveda – Barajas airport, Madrid.

Fågellokalerna – en kort redogörelse hur du hittar till dem

Sepúlveda – Ermita de San Frutos

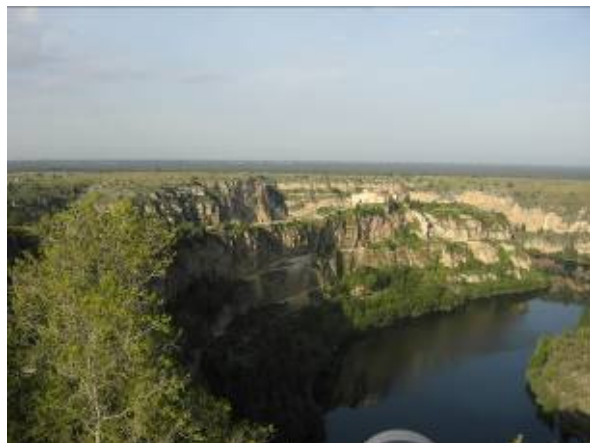
För att hitta till denna häftiga lokal, så kör du norrut från Madrid på väg N1 mot Burgos. Efter drygt 12 mil, så kommer avfartsskylten mot Sepúlveda och Castillejo de Mesleón. Följ sedan skyltarna mot Sepúlveda, du kör bl.a. under stora motorvägen västerut. Väl inne i Sepúlveda passerar du en restaurang/hostal och kommer nästan fram till en ny restaurang när en väg går upp till höger med skylten Urueñas. Kör på denna väg i ca 5 km och sväng vänster mot "Castrillo de Sepúlveda".

I denna (våldigt lilla och smala) by håller man vänster (mot Villaseca). I Villaseca tag höger på den lilla vägen (alldeles direkt efter kyrkan) som leder till (och är skyltat) "Ermita de San Frutos". Följ denna väg ungefär 1-2 km (förbi "den uttorkade bäcken") och stanna ungefär 500 m efter detta tydliga landmärke. Gärna på en höjd.

Här ute på fälten finns det gott om lärkor, bl.a. dupontlärka. När Ni känner Er nöjda med morgonen här, så kör fram tills Ni kommer upp till parkeringsplatsen (vägen tar slut här). Bl.a. så finns det en del herdesångare i buskagen runt parkeringen, men mycket annat smått gott. Ett gott råd, gör detta ställe så snabbt som möjligt. Ju senare på säsongen, desto mindre aktivitet och då tystnar dupontlärkorna också. Framåt tio-elva tiden på dagen brukar det komma busslaster med högljudda turister som försämrar skådningen avsevärt!

OBS! Det råder förbud att gå ut på fälten, man måste alltså stå uppe på vägen.

"Protectado zonas de reserva" är en skylt Ni kommer att se mycket av i detta land.

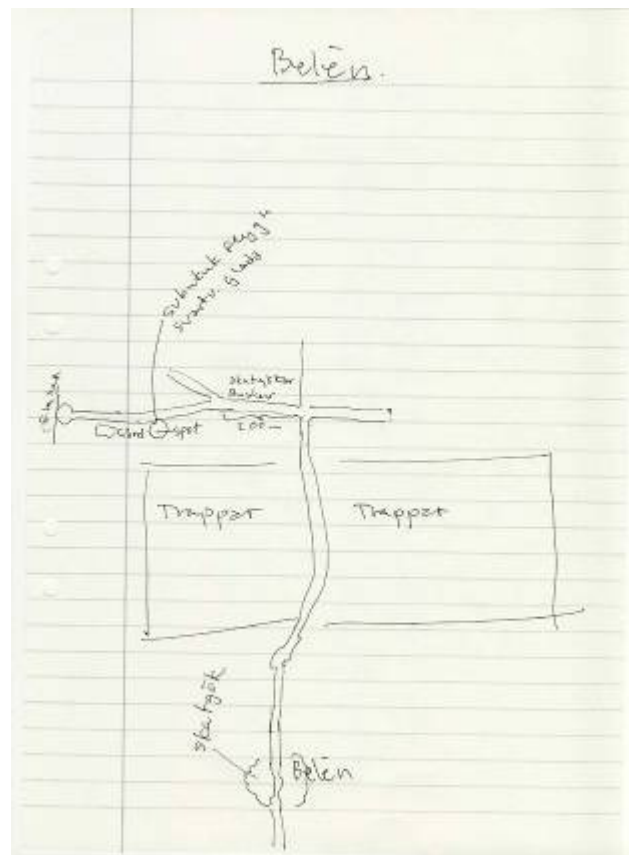
Puerto de Navacerrada

Om man utgår från Sepúlveda, så kör man tillbaka på motorvägen N1 igen. Kör den här gången söderut. När det är skyltat, Lozoya kör man av och fortsätter på denna väg. Efter ett tag passerar du även Rascafria och Puerto de los Cotos. Du kör på väg M604, det går uppför och till slut är du uppe på ca 1700 meters höjd i Puerto de Navacerrada. Du kommer fram till ett T-kors och då skall du svänga vänster. En drös med byggnader växer fram på högersida. (Vi hittade inte grusplanen eller restaurangen, som vi fått beskrivet som starten på spåret upp mot höjden). Vi stannade på stora vägen vid de gulmarkerade parkeringsfickorna på vänster sida av vägen och hade citronsisorna i träden öster om p-fickorna. Det verkade komma fram vatten ur bergssidan som siskorna tycktes utnyttja. (Så det är definitivt läge att spana av alla fåglar som rör på sig i området).

Belén

Att ta sig ut till Belén är inte så svårt, men man får inte riktigt pejl till en början om man är på rätt ställe (om det är mörkt!). Utgå från Trujillo och kör norrut mot (alltså inte PÅ, utan på en "liten" väg väster om motorvägen) stora motorvägen (A5, E90). Du passerar ett stort hotell på höger sida, Hotel Peru. Fortsätt ytterligare en kilometer så kommer skylten med Belén till höger. Sväng in här och kör in i byn. Här är det trångt, knappt så en bil kommer igenom på vissa av gatorna. Om du vid något tillfälle innan byn eller i byn får valmöjlighet på vägarna, håll vänster. Till slut kommer du ut ur byn, du passerar några hus längs vägen, och efter 500 m så är du ute på de berömda trappfälten. Se skissen sidan om. Stanna med jämna mellanrum och spana efter både stor- och småtrappar. Gott om andra fåglar i området också. När man märker att man kommit förbi trappfälten, så kommer det kort efter en traktorväg in till vänster. Man ser att det ligger ett hus långt ner åt höger på denna väg. När buskmarkerna breder ut sig i detta område och vägen delar sig, stannar du och spanar efter skatgökar, ökenvarfågel, m.m.

Monfragüe

Är ett stort område. Skall man få ut det mesta av området, skall man ha mycket gott om tid. Vill man få ut det mesta av stället på en begränsad tid, då rekommenderar vi följande rutt inne i nationalparken. Utgå från Torrejón el Rubio och kör norrut på väg 524. Du kommer efter en stund till en stor utsiktsplats (som på spanska heter: Mirador) i en kurva. Peña Falcon (bild till höger) ligger nu mittemot dig på andra sidan floden. Här häckar det åtskilliga mängder gåsgam, men även svart stork, och en del andra rovfåglar syns här när området spanas av. Blåtrast är vanlig i området, och är du noggrann med seglarna som flyger förbi hittar du nog både alpseglare och kafferseglare här. När du skådat dig mätt på skådespelet, så kör tillbaka en liten bit – då ser du en skylt till vänster som säger Castillo de Monfragüe. Kör upp för denna väg, så långt som det är möjligt. Strunta i de första anvisade parkeringsplatserna. Om du har tur finns det plats längst upp! Gå de sista 100-150 meterna (känns som om det vore längre!) i trapporna och sen är du uppe vid en borg (se bild till höger) som ligger mittemot Peña Falcon. Här har du närobsar på gamarna både under- och överifrån! Klippsparv finns i området, men största anledningen till att du skall åka upp hit är att här har du bäst koll på seglarna. Kaffer- och alpseglare kan komma rakt över huvudet på dig! Mycket trivsamma observationer kan utlovas om man har tålamod. När man är ”trött” på denna suveräna utsiktsplats, så åker man vidare norrut in i området – du passerar alltså Peña Falcon igen. Denna väg delar upp sig efter någon kilometer, vi rekommenderar att man tar höger här. Lätt att veta om man är på rätt väg, då du ser en trafikskylt med överkryssad trumpet. Man får alltså inte tuta här! Kör längs med denna väg, spana på de utsiktsplatser som ser bra ut. Vi körde över två stora broar, innan vi nådde vårt nästa mål: Portilla del Tietar. Här skall du spana från en mirador ut mot en klippa (se tredje bilden) på motsatt sida floden och spana uppåt, för i detta område häckar spansk kejsarörn! Är man vaken, hittar man även berguv på någon klippavsats mittemot ens utsiktsplats. Klippsparv, iberisk stjärntmes, iberisk gröngöling, blåtrast, var andra arter vi såg här. Sista målet för vår del, var att köra tillbaka på ”trumpetvägen” tills vi kom fram till vägen från Peña Falcon. Ungefär rakt fram går det en grusväg ut i buskmarkerna. Vi parkerade på lämplig plats och följde denna grusväg tills vi kom till en skylt ”Prohibido

pasar”. Här spanade vi ut mot berget en bit ut snett åt vänster och den trekant som Eukalyptusträden bildat (se fjärde bilden på förra sidan). I denna dunge har hökorna sitt bo. Efter detta stopp, begav vi oss ner till Torrejón el Rubio igen. Då hade vi varit i området i ungefär 6 timmar.

Sankta Marta de Magasca

Denna lokal ligger alldeles väster om Trujillo. Följ vägen mot Cáceres och efter ca 10 km går det upp en väg åt höger skyltad Sankta Marta de Magasca. Kör ungefär 5 km. Då skall man ha gles korreksskog på vänster sida av vägen och öppna fält på höger sida. När man kommer upp på en liten höjd, går det ner en grusväg till höger. Vägen har staket på vardera sida. Stanna vid denna infart och spana av fälten. Efter ett tag körde vi ner på denna grusväg och efter ca 500 m upptäcker vi en vattensamling på vänster sida av vägen (se bild till höger). Stanna till här och spana. En lokal som vi varmt kan rekommendera när man är i Extremadura området! Här har du goda chanser på båda arter flyghöns och båda arter trappar som finns i landet.

Coto Doñana

Denna jättelokal, har vi delat upp. Under denna rubrik beskriver vi området runt El Rocío med La Rocina (sjön) och besökscentrat med gömslena. Enklast är att utgå från Sevilla, kör mot Huelva. Efter ett par mil, så kommer skyltar mot El Rocío (Coto Doñana). Kör av här och kör in till staden. Du märker om du kommit rätt, då hela staden ligger på sand! Kör ner till La Rocina väster om byn och ställ Er på någon av plattformarna och njut! När Ni känner Er mogna, ta Er ut på stora vägen och fortsätt söderut (skyltat mot Matalascanas), kör över bron och efter 500-1000 meter så kommer en infart på högersidan till informationscentrat. Parkera här och ge Er ut på spångarna i området.

Doñana är ett område som är föränderligt år från år. Detta beroende av hur mycket regn som fallit och hur sent på säsongen man besöker det. Följande dammar och våtmarker som vi beskriver existerade inte i maj året innan, då de var helt uttorkade.

Valverde Center

Ingår i Coto Doñana reservatet men det är ett litet äventyr att hitta till. (Ligger sydost om El Rocío.) För att enklast hitta hit, utgå från El Rocío. Kör norrut på stora vägen, efter någon kilometer tag av mot höger (skyltat: Villamanrique de la Condesa). Kör hela vägen upp till denna by. När du kommer in i byn, passerar du en bensinmack på vänster sida. Strax efter kommer en rondell, tag vänster mot Pilas/Sevilla. I nästa rondell kör du rakt fram (skyltat Isla Mayor), och man gör liksom en lång högersväng runt byn Villamanrique. Sen följer du vägen ner tills du först kör över en kanal och kommer ner till ett T-kors. (Det kan komma skyltar som skyltar mot Valverdecentret men dessa skall ignoreras!) Sväng vänster. När du sen får lite saliner på högersida (spana efter rödvingad vadarsvala!) och strax efter går asfaltvägen över till grusväg. Följ bara denna väg (det är en rätt dålig väg, som du inte vill köra fortare än 30 km/h på), det är säkert minst en mil. Efter att ha passerat ett stort fyrkantigt hus på höger sida av vägen (vägen gör en "halvcirkelsväng" mot huset), är det dags att hålla ögonen öppna efter skyltning mot Valverdecentret! Dock är det ganska uppenbart när det är dags att svänga höger. Efter några kilometer öppnar sig en våtmark på vänster sida. Stanna och spana av! När du kommer fram till centret på vänster sida, gå in och bekanta dig med sjön utanför (Cerrado Garrido) och svalka dig! Fortsätt sedan något hundratal meter förbi centret tills våtmarker kommer på båda sidor av vägen. Spana!

Dehesa de Abajo med omnejd

Ingår i Coto Doñana-reservatet och ligger på vägen ut till Valverde Center fast mer norr om och mer lättillgängligt. När du tagit dig ut till salinerna som nämns i beskrivningen till Val Verde, så går det en väg åt öster som är skyltat "Corredor Verde del Guadimar". Vägen är till en början spikrak och av karaktären "öst-stats-väg" (d v s gjord av stora cementplattor), sedan gör vägen några långa svepande svängar innan man kommer fram till en rätt stor sjö på vänster sida. Kör av på lämpligt ställe och spana av! I andra änden av sjön, ser man några gömslen som starkt rekommenderas! Dock finns det i denna första del av sjön en del konstgjorda skydd som måste spanas av från denna sida. När det är färdigspanat fortsätt förbi sjön och tag vänster till ett besökscenter: Dehesa de Abajo och änta gömslena! Vi valde det andra gömslet från stora vägen räknat.

Fortsätter man ytterligare ett antal kilometer förbi Dehesa de Abajo, kommer man så småningom till en liten rondell. Precis till vänster innan rondellen ligger en damm som är skyddad av en kaktushäck mot vägen. Det går in en liten gräs/grusväg åt vänster och tillbaka parallellt med stora vägen typ 10 meter innan rondellen. Här går det

utmärkt att parkera. Längs vägen mellan Dehesa de Abajo och "rondelldammen" passerar man två eller tre dammar till. Även dessa bör kollas av.

Bonanzasalinerna

Att hitta till Bonanza är inte så svårt, bara du klarat att ta dig igenom Jerez innan och kommit upp till Sanlucar. Därefter är det inte så lurigt. När du väl kommer fram till Bonanzasalinerna, så är det skyltat med Coto Doñana reservatsskyltar. I litteratur läste vi att det kunde vara svårt och komma in i fall grindarna var låsta. Detta behöver man nog inte oroa sig för längre: grindarna låses nog inte något mer i det skicket som de befann sig i! Väl inne på området (Se upp och visa hänsyn till arbetsfordonen!), kör man "huvudvägen" rakt fram med saliner på båda sidor om bilen tills man kommer upp till ett T-kors. Stanna då och då och spana av salinvallarna. När "huvudvägen" tar slut, ta till höger och ta Er ner till ett litet hus. Här får man översikt över ytterligare dammar (och huset kan eventuellt generera lite skugga!).

Chipiona

Chipiona var en spännande stad. Vi hade fått reda på att vi skulle ställa oss vid fyren och havsfågelskåda. Det är den absolut största fyren i staden som gäller, den ligger i den västra delen av byn (se bild). Vi snurrade först omkring kring hamnen i norra delen av byn där vi försökte hitta en bra skådarplats, men insåg snart att vi kommit fel. När vi väl hittat fyren förstod vi genast att vi kommit rätt! Härifrån har man en suverän sikt i västlig (öppet hav) och nordlig riktning mot stränderna i Coto Doñana och de måsar och tärnor som flyger däremellan. Ett trivsamt ställe att spana ifrån. Värt ett besök. Bästa havsfågellokalen under vår Spanienresa!

Bolonia

Du kör söderut längst väg E 5 från Cadiz mot Tarifa och strax innan Tarifa så kommer en skylt som säger Bolonia (höger mot kusten). Kör av vid den och följ vägen in i byn. Fortsätt genom byn, efter en kort stund står det en militär skylt som säger att man inte får köra längre. Det är nog inget problem om du är skådare, läs dagboken i denna rapport på dag 7. Du kör så pass långt upp att du ser följande vy av berget (se bild till höger), då skall du ställa dig vid sidan av vägen och spana! Ha gott om tålamod på denna lokal, och gott om vätska!

Tarifa

Ligger allra längst söderut på sydspetsen av Spanien. Tarifa beach, väster om fyren, bör spanas av efter rastande trutar. Man bör ta sig ut till fyren längst ut i söder och sätta sig här för att spana havsfågel. Dock är grinden låst ut till fyren, så beroende på vindriktningen får man välja sittplats i lä.

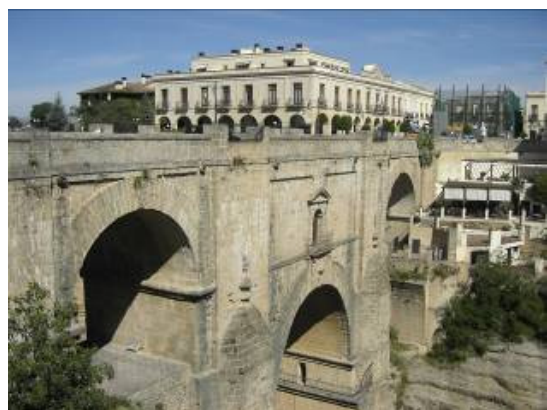
Rio Guadalhorce, Malaga

Här fick vi höra att man inte skulle följa Gosneys beskrivning längre då den vägen inte existerade längre. Man skall istället köra av stora motorvägen strax innan Malaga där det är skyltat, Guadalmar. När man väl kommer in byn, kör mot floden Rio Guadalhorce (vilket blir österut i byn parallellt med motorvägen), och parkera på vägen längs med vallen till floden. Härifrån hade vi bra koll på fåglarna i floden och även de som flög ut i deltat. Går man ner på stranden och följer den öster ut, kommer man troligen till fler fina skådarmarker.

Ronda

En mycket vacker gammal romersk stad uppe i bergen. Här kom vi från söder (läs Málaga) och körde mot skyltarna för Ronda. En bra bit innan man kommit fram till staden, så skall man stanna på lämpliga rastställen och spana av klipporna. Vi stannade även till vid järnmonumentet (se bild till höger, dock syns inte själva järnmonumentet på bilden.) som ligger ca. 1 mil söder om Ronda, här upptäckte vi att man hade börjat bygga lite nere i "grytorna" söder om monumentet. Dessa grytor är bra för sylvior. En bit längre fram mot Ronda, hittade vi en avfart till höger som det stod Los Quejigales på skylten. Vägen är till en början bra, men blir snart mycket sämre. Strax innan man passerar en uttorkad flodbädd stannade vi och gick om kring i området. Bergsångare, nötskrikor var vanliga i området.

Väl framme i Ronda, så är ravinen definitivt värt ett besök (se bild till höger). Bedårande vackert och fågelrikt!

Los Palacios y Villafranca

Vi hade läst att man skulle fråga lokalbefolkningen i Los Palacios om vägen till Punta del Diego om man ville komma till en våtmark som skapats av motorvägsarbetarna. Vi fick en kanonbeskrivning av hostel-ägaren - vi tackar och bockar! Utgå från staden Los Palacios, kör norrut på gamla vägen (väg N4) till Sevilla. Sätt igång mätningen från skylten när du kör ut från Los Palacios, kör 2,3 km (bl.a. under motorvägen) mot Sevilla.

När du kört denna sträcka har du kommit fram till en bro på vägen med blått räcke (se bild till höger). Här svänger du ner till höger på grusvägen, innan bron! Följ denna väg runt området, du märker att det är häckningsområde för kohäger här. När du följt vägen så pass långt att du börjar se vinodlingar på andra sidan floden, då skall du stanna. Gå över bron och börja spana. Trädnäktergal är targetarten här, men på andra sidan floden i bräsket skall du även spana efter macchiasångare.

Brazo del Este

Här följde vi beskrivningen från Garcia & Petersson, och upptäckte att det gällde att komma ut på rätt väg från Los Palacios om man ville åka den enkla vägen ner till det våtmarks eldorado. Väl ute på området, skall du stanna på så många olika ställen som du har möjlighet till. Fantastiska marker med bra fotomöjligheter av häftiga våtmarksfåglar! 100-tals purpurhöns, marmorand, dvärgrördrom, purpurhäger för att nämna några arter i området.

Valle de Hecho - Pyrenéerna

Är stort, men bedårande vackert, vilket vi blev varse när vi kom fram (Se bild till höger). Vi besökte det legendariska Boca de Infernio, men det var inga murkrypare där i år (som det varit tidigare år). I år höll fåglarna till ovanför Gabardito. Vägen upp till Gabardito är skyltad från huvudvägen i Valle Hecho. Väl framme, parkera bilen vid trähuset vid änden av vägen. Sen skall man vandra längs med stigen i ungefär 20 minuter (lugnt tempo) uppför tills man passerat trädgränsen och kort efter blir stigen en serpentinstig innan man kommit ut till klippavsatsen. Här skall man inte runda hörnet, utan stanna till och kika upp på klippan så man ser en grotta. (Se bilden till höger). Läger du tid här, så får man troligen se murkrypare på behagligt obsavstånd.

Vi fick senare ett tips på en bra lokal för lammgam. Man kör på den stora vägen som går nere från Hecho och norrut tills man kommer upp till en förbudsskylt som säger att man får inte köra vidare. Här är även en bäck som rinner över vägen, parkera här. Sen spanar man av klipporna härifrån. Andra grupper har sett lammgamen släppa ben i detta område.

Picos de Europa

Är enligt litteraturen en av Västeuropas största nationalparker! Vi körde i NV-riktning från Burgos mot Aguilar de Campoo och upp mot Potes för att slutligen nå Fuente Dé. Framförallt vägen mellan Aguilar de Campo och Potes var dryg, mycket serpentinvägar här. I Fuente Dé tog vi in på samma hotell som Jocke Djerf rekommenderade, Hotel Rebecco (2-stjärnigt).

Från Fuente Dé tar man sedan den berömda karbinbanan upp till bergstopparna. Det tar mindre än fem minuter, men går ändå så lugnt och fint att man inte behöver oroa sig för illamående under färden. Uppe på bergstoppen, gick vi från stationen mot det berömda murkryparstället (beskrivet väl i Jocke Djerfs reserapport). Efter att ha avverkat denna mäktiga plats rekommenderas att besöka "kullen" NV om karbinstationen. Härifrån har man mycket bra översikt över området. Med tanke på att första karbinresan går kl.10 och sista ner går kl.18 så har man gott om tid att utforska området. Undvik helger, löjligt mycket turister!

Las Ventas de San Julián

Vi körde E90/A5 från Madrid västerut och vid Oropesa svängde vi av och körde nordväst mot Las Ventas de San Julián. Efter ett tag börjar det växa korkekar på båda sidor om vägen. 500 meter innan Ni kommer fram till orten, stanna och spana av fälten längs med kraftledningsstolparna. Här hade vi två stycken svartvingade glador. Ses inga svartvingade glador härifrån, fortsatt in till byn och sväng första stora vägen åt söder. Efter ett tag går även denna väg in igenom samma korkeksområde, fast längre västerut så att säga. Stanna en bit innan och spana. Något att tänka på vid ett eventuellt besök!

Tips inför din egen Spanien-resa

Pengar (Euro, VISA-kort)

Vi växlade på hemmaplan (FOREX), då vi inte ville ha problem med att hitta bankomater, eller mat/sov-ställen som klarade av VISA-kort. Det är nog en rätt klok taktik, om man hade tänkt sig att röra sig i byar och mindre samhällen som vi gjorde. I större städer som Tarifa, Los Palacios m fl. fanns det bankomater. Tänk dock på att uttag i bankomat alltid medför en extra avgift! (Eventuellt har detta tagits bort för länder inom EU, kanske värt att kolla upp?)

Hälsa, vaccinationer och försäkringar

Inga rekommendationer om vaccinationer eller liknande finns för ett besök till Spanien. Vi skaffade dock ett EU-anpassat hälsokort av Försäkringskassan. (European Health Insurance Card) innan vi åkte. Kostade gratis och beställdes direkt på deras hemsida.

<http://www.forsakringskassan.se/broschyret/?page=/privatpers/utomlands/index.php>

Hälsan, ja vi upplevde inga problem under hela tiden. Vi köpte vatten i mängder och stoppade i oss lite bröd, småsaltade saker som band upp vätskan i kroppen och käkade mycket kött på kvällarna vid de olika restaurangerna.

Klimat och väder

Vi hade nog lite tur med vädret, vi fick inte en droppe vatten på oss under hela resan. Dock så har det uppenbarligen regnat en del tidigare under året, för det var inga uttorkningar i de områden som tidigare år varit drabbade. Temperaturen i Extremadura och södra Spanien pendlade mellan 25-35 grader och mestadels så var det sol och klarblå himmel - hett med andra ord! I bergen vid Sepúlveda, Puerto de Navacerrada och uppe i Pyrenéerna, var det svalare. Framförallt på morgonen, det tog helt enkelt längre tid innan värmen kom fram i dessa områden. En morgon hade vi 1 grad, men även där steg det till dryga 10-15 grader på dagen.

Litteratur & kartor

Vi hade en del fågellitteratur med oss på denna resa.

- Where to watch birds in Southern and Western Spain (Garcia, Patterson). 2001
- Where to watch birds in Northern Spain (Rebane). 1999
- Finding birds in Southern Spain. Gosney. Jan 1996 (Gula bibeln)
- Finding birds in Northern Spain. Gosney. Jan 1995 (Rosa bibeln)
- Reserapport av Thomas Nyberg, Södra Spanien 1999
- Reserapport av Thomas Nyberg, Södra Spanien 2005
- [Reserapport av Jocke Djerf, Spanien 2001](#)
- [En sommarrapport av spanska hårdskådare, på turné i södra Spanien juli 2005. \(Surfbird\)](#)
- Stora bilatlas för iberiska halvön... (Ibero 2002)
- Orange karta (Central Spain, 1:400 000)
- Orange karta (Andalusien, 1:400 000)
- Orange karta (Southern Spain, 1:400 000)
- Lokal Monfragüe karta (1:100 000)

Resedagbok – av Richard Ek

Dag 1: Landade på Barajas Airport, Madrid kl.19.30. Efter uthämtning av bagage och hyrbil samt lite letande i parkeringshuset efter bilen, kom vi iväg. Vi styrde kosan norrut på väg N1 mot Sepulveda. Resans första art hängdes in på flygplatsen, och blev gråsparv. Första krysset kom på bilfärden norrut, svart stare. Efter drygt en och en halv timmes bilfärd kom vi fram till restaurangen i Sepulveda. Chulletillias blev resans första middag, lite pep-talk och sen körde vi ut till Eremita de San Frutos. Övernattning i bilen på lokalen. Klockan hade blivit runt halv tolv på natten när vi kom fram och steg ur bilen på sovplatsen. – ”Va va de”? Rödhalsad nattskärre spelade! Hmm, det var något annat som lät också... Dupontlärka!! Dessa båda arter hörde vi med jämna mellanrum under natten. En hygglig start på detta äventyr!!

Dag 2: Tidig morgon, runt kl.6 och dupontlärkan samt nattskärren hördes fortfarande. Sen gick det fort innan det blev ljus och alla arterna i området vaknade till liv. Det var väldigt mycket lärlor till en början längs med vägen, Björn fick kryss på en grann stentrast! Rödhöna satt längs vägen och härfåglar hördes här och där. De första alpkråkorna hittades också längs med vägen. Vid parkeringsplatsen satt herdesångare och sjöng, då hade vi hört den en stund innan vi kopplade vad det var för sång. På förmiddagen började gamarna nere vid ravinen att röra på sig och det blev genast rovfågelspaning med det. Dvärgörn, smutsgam var några arter som sågs tillsammans med gåsgamarna. Vi njöt av en riktigt häftig morgon i området, framåt förmiddagen började turisterna/spanjorena välla in och vi kände oss med en gång ganska klara med lokalen.

Herdesångare. Foto: Jesper Segergren

Provencesångare. Foto: Richard Ek

Vi blickade framåt mot nästa mål denna dag, nämligen Puerto de Navacerrada och citronsiska som var nästa målart. Med några stopp längst vägen, så anlände vi drygt två timmar senare till denna skidlokal. Då hade vi på dessa stoppen, bl.a. hängt in grågam och cettisångare. Om det var mycket turister på förra lokalen, var det inget mot vad det var här. Som tur var, så hittade vi en liten flock citronsiskor vid ett träd sidan om vår parkeringsplats uppe längst stora vägen. Gött mos! Bort härifrån så fort vi kan, och ner till Extramadura!

Citronsiskor. Foto: Richard Ek

Citronsiska. Foto: Jesper Segergren

Sagt och gjort. Väl framme vid rekommenderat ställe (Hotell Peru) i utkanten av Trujillo, fick vi beskedet att det var fullbokat. Fem ytterliggare stopp inne i Trujillo gav samma resultat. Panik! Vi körde upp mot Torrejon el Rubio och fick samma negativa besked på ett känt ställe. Men när det kändes som mörkast, så passerade vi Pensionat Monfragüe (500 m senare än förra stället i Torrejon el Rubio) och där fanns det plats. Snabb bokning av två nätter och ut för att provientera förådet innan allt stängde. Avslutade med artgenomgång på restaurangen i huset, ett ställe som vi inte rekommenderar andra att besöka. Vill man äta en vitlöksdränt skosula (kallades entrecote) med 12 pommes frites, så vassego. Vi bad lite fint om ketchup, vi fick det på notan. 2 Euro extra skulle värdinnan ha för det. Tack o adjö!

Dag 3:

Tidig morgon ute i Belén. Tog inte många minuter innan resans första småtrapp hördes! Dvärguv och vaktel hördes också på morgontimmen. Efter drygt 30 minuters spaning ute vid trappfälten, säger Björn: –"Vad va de?" En klump flyger mot oss med öppen näbb. Stortrapp! Vi jobbar av området som var fantastiskt fint. Minervaugglor längs vägen, och härfågel sågs och hördes överallt. Flera trappar av båda arterna, skatgökar som jagar runt i buskagen. Ökenvarfåglar längs vägen, det enda som saknades var flyghönsen. Vi spenderade hela förmiddagen i detta häftiga område. På vägen därifrån stannade vi till vid ett fält där det rastade en del gåsgamar och två grågamar.

Småtrapp. Foto: Jesper Segergren

Stortrapp. Foto: Jesper Segergren

Därefter var det transport till den berömda nationalparken Monfragüe som gällde. Vill man se gamar nära, då skall man åka dit. Men området har mer än så att bjuda på!

Vi stannade till vid Peña Falcon först, spanade av klippan efter alla gamar och de svarta storkar som höll till där. Ett par blåtrastar syntes också vid denna Mirador. Alpeglare passerade förbi oss några gånger och vi kände oss mogna att köra upp till Castillo de Monfragüe. Från borgen som ligger mitt emot Peña Falcon har man obsar på gamarna båda över en och under en när de glider förbi! Det tog oss inte speciellt lång tid däruppe i hettan, innan vi noterade två kafferseglare som svischade förbi våra huvuden! Gamar på närhåll och en klippsparv som visade sig fint i branten. Efter en timmes njutning på lokalen, började vi så sakta köra bort mot nästa stopp – Portilla del Tietar. Vi hann inte mer än komma ur bilen vid denna Mirador förrän två gamla spanska kejsarörnar kom och flög över oss ner mot sitt bo. Efter en kort stund kom de åter flygande, och försvann över berget. På samma ställe fick vi en kanonobs av en klippsparv, samt en del rastande iberiska stjärntmesar. Iberisk gröngöling kunde också höras med jämna mellanrum. Resans första ormörn kretsade också över oss på detta ställe.

Efter denna uppvisning rörde vi oss mot vår sista lokal för dagen, en lokal som vi fått där det häckar hökörn. På vägen ut till stället, hoppade det en del sylvior i buskarna, mestadels var det rödstrupig sångare, men enstaka provancesångare och sammethättor hade vi också. I boet satt hökörnsungen och väntade tappert på sina föräldrar. Jag gissar att ungen var mer tapper än vi var, för efter drygt 1,5 timme lämnade vi lokalen. Hemma vid 21-tiden i byn. Idag fick det bli

ny restaurang, efter gårdagens fiasko, lite billigare och bättre käk. Men en enorm nochalans hos kyparen gjorde att man inte ville dela ut några bonuspoäng här inte.

Dag 4:

Vi började morgonen med att höra tornuggla i Torrejón el Rubio. Resans enda, skulle det visa sig. Därefter körde vi till Sankta Marta de Magasca. En lokal som Thomas Nyberg pekat ut åt oss, framförallt för att vi skulle få in flyghönsen. Vi fattade först inte riktigt var vi skulle bli av på lokalen, och kom för långt. När vi går av bilen, så spelar rödhalsad nattskärna här också! Vi hör även dvärguv och ser en minervauggla på telefontråden. Men, något är fel. Efter lite telefonkonsultation från Sverige, så kommer vi rätt. Det första vi ser är en stor flock med stortrappar på fälten, totalt 26 stycken! En hel del småtrappar ser vi också. Härfåglar, blåskata, skatgök, spansk sparv och rödfalk. Efter en stund ser Björn en svartbukig flyghöna på håll. Vi kör ner på grusvägen och upptäcker en vattensamling efter ca. 100 m på vänstersida av vägen. Efter lite bevakning så är 11 stycken svartbukiga flyghöns och 5 stycken vitbukiga flyghöns avklarade. Bingo! När vi på vägen tillbaka mot stora vägen dessutom upptäcker en blåkråka på staketet så är det YADANG! Därmed var Extramadura avklarad och vi kunde med gott samvete börja rulla söderut med Coto Doñana i sikte.

Blåkråka. Foto: Richard Ek

Blåkråka. Foto: Jesper Segergren

Efter att ha kört igenom rondellernas stad, Cáceres – stannade vi till i Mérida. Vi körde ner till floden och spanade av Río Guadiana. Alpanseglare över floden (vid motorvägsbron) och en del natthägrar var det första vi hittade. Efter en dryg timmes jobb på lokalen, hade Jesper och Richard fått kryss på dvärgrördrom. Dessutom hade vi purpurhäger, grässångare, rostgumpsvala, vita hägrar i mängder samt utter! Dock inga burfåglar, typ helenastrild.

Vi fortsatte neråt och när El Rocío på eftermiddagen, vi hittar tämligen omgående Pensión Christina, men får vänta med incheckningen då det står en ambulans vid entrén och tar hand om någon i hettan. Vi går ner till La Rocina så länge, ett möte som man sent kommer att glömma. Det var ju fågel överallt!! Skedstorkar, flamingos, vita hägrar och skäggtärnor. Skåda eller scoopa? Ja, det var frågan! Efter att ha sansat oss lite grann, så upptäcker Jesper en ägretthäger bland alla vita hägrar. Inte så vanligt i västra Medelhavet! När vi väl skådat oss lite mätta och slutligen checkat in på pensionatet, körde vi ner till besökscentrat något hundratal meter söder om el Rocío. En vandring längs spångarna gav utdelning på kvällen: macchiasångare som var ytterliggare en målart på resan hängdes in. Likaså hade vi några polyglottsångare längs med stigen. Sammetshättor hoppade omkring här och var. Vi kom till slut ner till några gömslen. Vi såg förvisso purpurhöna från ett av gömslena, men det var ändå en besvikelse. Igenväxt var det och de få fåglar befann sig långt från våra linser. En iberisk stjärntmes-familj kom förbi oss. Vi avslutade kvällen med en god middag på pensionatet och i samband med det sprang vi även på resans enda svenska skådare, Svante Åberg.

Dag 5:

Tidig morgon vid La Rocina, men tyvärr var det inte lika mycket fågel som kvällen innan. Eller hade vi vant oss vid mängderna? En del dvärgrördrommar höll till längs vassen vid plattformarna som vi spanade ifrån. En svarttärna hittades i flockarna av skäggtärnorna. Efter en timme beslöt vi oss för att ta oss inåt reservatet och besöka Valverde Center. Trots fin lokalkarta (!) lyckades vi köra lite fel i byn Villamanrique. Men efter diverse: -"Var é solen... Då skall vi ditåt!" hittade vi till slut rätt. Längs med den flera kilometer långa grusvägen ner till centrat, så rastade stora mängder vadare i våtmarkerna. Vi hade även rödvingad vadarsvala, flera arter häger och två ormörnar. Men det som kanske var allra pampigast var flocken med brunglador som satt som en bunke kråkor på telefonledningen längs vägen. Vi bedömde de till minst 300 till antalet!

Brun glador. Foto: Jesper Segergren

Brun glada. Foto: Jesper Segergren

Väl framme vid centret hittade vi en ohygglig mängd med bl a bronsibisar och kohägrar. Dessutom var det en del dvärgrördrom, purpurhäger, rallhäger och silkeshäger i området. Svarthalsad dopping var också en ny bekantskap på reselistan - innan dagen var över hade vi haft ett 100-tal. Detta var en tuff dag: sol från klar himmel med dryga 33 grader i skuggan. Vi hade en konsumtion på drygt 3 liter vatten/person... Jesper slet in en kamsothöna på aphåll vid våtmarkerna väster om centret. Det var en av tre målarter denna dag. I samma veva som vi anlände till området, sprang vi på en trevlig tysk – som behärskade det svenska språket. Hur han hade lärt sig det, var en skön historia... Vi sprang även på ett brittiskt par som hade intressant information om våra kvarvarande målarter (kopparand och marmorand). Så vi körde norrut igen, till en lokal som heter Dehesa de Abajo. Redan innan vi kommit fram till parkeringsplatsen vid Dehesa de Abajo (vi spanade av bortre delen av sjön uppe från vägen), hade vi hängit in den ena av målartena: kopparand! Vi hade totalt fem fåglar, varav en hane var av den svarthuvade morfen!

När man utgick ifrån parkeringen på lokalen, och skulle gå till gömslerna hade vi biätare på båda sidor om spången. Väl framme vid gömslerna, så spanades sjön av. Vi hittade även en kamsothöna som var halsmärkt med (A9-01) i sjön. Slutligen kom då den tredje målarten, när två marmoränder landade 100 meter från oss. Vi jublade inne i gömslet! En het dag som var värd varenda sekund! Vi åkte glada i hågen tillbaka till El Rocío och avrundar dagen på samma restaurang med en god hjortgryta och några cervecas.

Kopparand. Foto: Jesper Segergren

Kopparand. Foto: Jesper Segergren

Dag 6:

Vi startade morgonen ute vid våtmarken några kilometer innan Valverde Centret igen, för att kolla om det varit någon omsättning på vadarna. Inte så stora förändringar, men Jesper slet in två stycken dvärglärkor på lokalen. Efter en schysst morgon, begav vi oss upp mot Dehesa de Abajo, men fortsatte ytterligare två kilometer på vägen. Innan vi nådde fram till ”rondelldammen” hittade vi en marmorand i en pöl längs vägen. Väl framme vid den tänkta pölen/rondelldammen (som det brittiska paret tipsat oss om dagen innan) hittade vi fyra kamsothönor på mycket fint avstånd. De var märkta enligt följande (4H, 4J, F3 och OAA). Vi åkte därefter in till El Rocío, checkade ut och avslutade vår vistelse i staden med en riktig duell i sann anda för staden ☺. Vägen mellan El Rocío och Villamanrique är full av farthinder, där hastigheten är sänkt till 40km/h. När vi körde vägen för fjärde gången såg vi hur spanjorerna (som ideligen kommit ifatt oss!) forcerade farthindren: de sänkte inte farten alls! Det visade sig att guppen passerades betydligt behagligare i 60-70 km/h än i 30 km/h!

Kamsothöna. Foto: Jesper Segergren

Duellen i El Rocío. Foto: Richard Ek

Nu styrde vi kosan mot Bonanzasalinerna för att få lite trutexkursion på agendan. Vi hade tagit del av information som berättade att det kunde vara svårt att ta sig in i detta område. Det tror vi inte är så aktuellt längre efter att ha sett i vilket skick som de grinderna befann sig i. Hursomhelst, ute på salinerna hittade vi en hel del medelhavstrutar, silltrutar och flamingo. Till slut hittade vi långt ut i värmedallret, dryga 50-talet långnäbbade måsar. Dock inga rödnäbbade trutar, stod att finna. Vi avslutade dagen med att ta in på hostel Bahia i Chipiona och därefter följa Barcelonas kamp om Champions League pokalen på en lokal pub i staden. Man kan väl säga att sydspanjorerna firade segern måttligt. Det var nog mer tryck en vecka tidigare när Sevilla firade sitt UEFA-guld...

Dag 7:

Började dagen vid fyren i Chipiona vilket var första tillfället att få skåda havsfågel. Vi hade hygglig utdelning med såväl balearisk lira, mindre lira, gulnäbbad lira, havssula, kustlabb och kanske resans tyngsta art (om man ser till södra spanien) prutgås (3 ex). Vi lämnade staden på förmiddagen och kör ner till seglargrottan i Bolonia. Vi träffade en mycket trevlig engelsman i byn, som berättade exakt var vi skulle stå och att han hade färskaste positiva nyheter om båda arterna. Det står i guiderna att man inte tar så hårt på att man kör upp på militärt område. Well, vi var inte helt tuffa – när vi halvvägs upp får en lokal polisbil i häcken. Döm av vår förvåning när de kör om oss, vinkar och säger -”¡Hola!” En stund senare får vi även ett militärt fordon bakom oss, de gör inget men ser inte lika glada ut. Men kontentan är att man kan nog vara rätt lugn med detta förbud. ☺

Väl uppe på platsen, så tog det drygt 30 minuter innan Björn ropade ut första kafferseglaren. Det dröjde ytterligare 40 minuter innan den dök upp igen, men denna gång var det lite fler. Hela fyra stycken, närmare bestämt. En del hussvalor och klippsvaor som flög ut och in i grottan höll oss sysselsatta i värmen. Efter 2,5 timme så hittar Jesper till slut stubbstjärtseglaren tillsammans med en kafferseglare, vi ser den i dryga 10 sekunder – sen försvinner den över klipporna. Kort efter börjar dimma (moln) välla in över bergen och det är dags att bege sig vidare. Skönt ändå! Vi beger oss ner till Tarifa och tar in på hostel Tarik. Uppe på balkongen börjar Jesper klicka, efter en stund fattar vi att han sitter och räknar sträckande gulnäsor i väster. På 45 minuter räknades det in 380 sträckande gulnäsor, sen blev maten mer lockande av någon anledning. Tyvärr var det inte högsäsong i denna ”kite-tokiga” stad, så det fick bli en kinarestaurang för att mätta behoven.

Dag 8:

Morgonen började vid fyren i Tarifa. Inget ös alls! Någon enstaka lira, men inget annat. Några lokala katter mötte upp med oss i hopp om lite spännande käk. Nä, vi var väl på väg att slänga in handduken – när Jesper upptäcker två avvikande trutar/måsar på stranden. Snabbt avancemang, den stackars kvinnliga joggaren blev nog lite nervös när vi följde efter henne. Misstänkarna blev bekräftade när vi kom närmare, rödnäbbad trut! Kanoon! Nu kunde vi lämna staden med gott samvete.

Rödnäbbad trut o nervös brud. Foto: Jesper Segergren

Rödnäbbad trut. Foto: Richard Ek

Kosan styrdes nu mot Río Guadalhorce, just väster om Málaga. Vi hade fått god information av engelsmannen dagen innan, om att vi skulle köra ner vid Guadalmar om vi ville komma åt lokalen. Munkparakiterna var inget problem, när vi kom fram. De byggde bo i ett högt trädparti vid sidan om vägen. Lite kritiskt blev det en stund när Richards kamera trillade i backen och inte ville komma igång igen, men efter fem långa minuter och med god hjälp av Björn slutade Richard att hyperventilera och kameran rullade igen. Grässångare, sammetshatta, kungsfiskare, turturduva gladdade oss under vår promenad. Plötsligt började ett läte höras ute från vassen i deltat, vi hade ingen aning om vad det var. Döm av vår förvåning

när en mega skata flyger över ån och sätter sig i papegoj-trädet. Va f-n e det?? Vi scoopade och mms:ade i hopp om att få assistans hemifrån. Men det var först när vi kom hem som den blev artad, Ola Elleström hade haft den i Argentina, Guira Cuckoo. Skönt ändå! (Spontan? Självklart!) ☺

Guira Cuckoo. Foto: Jesper Segergren

Munkparakit. Foto: Jesper Segergren

Vi fortsatte enligt reseplanen och tog oss upp till Ronda, med lite stopp längs vägen. Det gav resans första häcksparv, bergsångare och svart stenskvätta. Stort pådrag i Ronda, fredagen till ära. Men vad hände klockan 22.30 – då stängdes ju allt och folk gick hem. Qué?

Dag 9:

Vi startade morgonen vid järnmonumentet söder om Ronda. Richard hittade en glasögonsångare i området där det var en hel del rödstrupiga sångare. Provencesångare, klippsparv och svart stenskvätta var andra arter denna morgon, Innan vi lämnar staden lägger vi lite tid vid ravinen i Ronda, mäktigt! En del alpsglare, bleka tornseglare, rödfalk, stensparv och alpråkor observeras innan vi drar så sakt långs vägen upp mot Grazalema. Vi lade större delen av dagen längs vägen upp till Grazalema och ner mot Los Palacios. Mellan Ronda och Grazalema var det på sina ställen fina korkekmarker utan staket där man kunde traska omkring. På andra sidan Grazalema slet Jesper heroiskt i taggbuskområden efter en avvikande rödhake, kanske var det där bonuspoängen samlades upp för kvällens riktiga tungviktare? Väl framme i Los Palacios, så hittade vi ett trevligt hostel. Ägaren var mycket trevlig och gav oss en bra vägbeskrivning till "Punta del Diego". Väl framme på lokalen som hyste en stor koloni kohäger, stannar vi till vid floden mittemot vinodlingarna och börjar spana. Efter en stund hittar Richard en fågel som flyger över och sätter sig i ett träd. Trädnäktergal! MEGA! Vi njöt i 45 minuter av två fåglar som visade upp sig från sin bästa sida. Kvällen avslutades på en Tele-pizza i staden, då det knappt gick att hitta något annat matställe. Tips! Man skall nog besöka denna stad under vardagarna, då de förhoppningsvis tömmer soporna lite oftare. Nu var detta en söndag och det stank i hela staden.

Trädnäktergal. Foto: Jesper Segergren

Trädnäktergal. Foto: Jesper Segergren

Dag 10:

Vi började morgonen i Brazo del Este. Vilken lokal! Minst 100 purpurhönor sprang omkring. Mycket gott om purpurhäger också. Mycket fågel överlag. Fotovänligt område. Kanonmorgon helt enkelt! Vi hittade även tre stycken Black-headed Weaver vid ett bo, dessutom en hona Golden Bishop.

Purpurhöna. Foto: Jesper Segergren

Purpurhäger. Foto: Jesper Segergren

Vid lunchtid checkade vi ut från hostalet i Los Palacios och tog det vilda beslutet att göra Pyrenéerna också. Det blev mycket bilkörning denna dag. Dryga 80 mil avverkades denna dag. Tillslut landade vi på ett motell utanför Burgos. Enda incidenten under resan var att Richard dabbade sig med kollen på vägen och det slutade med en närbild av Madrid som stad, inte så himla upphetsande. I övrigt så gick resan norrut bra.

Dag 11:

Vi startade färden redan klockan 5 på morgonen. Björn började för övrigt dagen med att glömma sin tubkikare på hotellrummet! Lyckligtvis hade brevlådan där nyckeln skulle lämnas en väl tilltagen springa så att nyckeln kunde fiskas upp. Jesper och Richard log och skakade på huvudena... Vi anlände till Valle de Hecho runt 9-tiden. Spanade av Boca de Inferno och vägen norrut. En hel del researter plockades in, men inga ur "The Big-5" (Murkrypare, lammgam, alpjärnsparv, snöfink och alpkaja). En gnutta misströst infann sig på tidiga eftermiddagen. Ett par belgare hade haft lammgam, så vi spanade träget vidare efter detta "T" i skyn. Då stannade två engelsmän (Mike Hodgkin och John Hopper) till och kom upp till oss för att berätta att de suttit och tittat på oss en stund, samtidigt som de tittat på två murkrypare. VA! Var!! När engelsmannen, säger: -"You, could see the bloody cave from here! But it will take you about 20 minutes of easy walk to get there." Nu var det adrenalin i gänget igen. Vi körde upp till Gabardito och började denna s.k. easy walk. Prova du att gå lugnt när det vankas murkrypare!? Kanontrötta när vi upp till brottsplatsen på 15-20 minuter. Men ingen murkrypare där inte, nä det var till att vänta ut rackarna. Jesper börjar brottas med prickarna på andra sidan berget. Efter ett tag, ville Jesper att vi skulle kolla på misstänkta alpkajor. De ser bra ut, medans vi följer kajorna passerar en LAMMGAM förbi. Nu blev det något högre ljudvolym på pågarna. Drygt 15 minuter senare blir hatricket klar när Jesper kollar upp "svalan" som just landat på klippan och kan konstatera: MURKRYPARE! Vi fick i drygt 30 minuter en kanonobs på två murkrypare och mot slutet hade Richard och Jesper även förmånen att bevittna ett förspel och en parning av arten som bonus. Hur många har lyckats med det? På vägen ner från lokalen, hittade vi ett trevligt campingområde, som hade sovplatser. Lycka! Denna dag skulle firas, och det fick bli glass till efterrätt. ☺

Murkrypare. Foto: Richard Ek

Murkrypare. Foto: Jesper Segergren

Dag 12:

Vi började morgonen uppe på murkryparstället, men hörde endast djuret. Dagen innan hade vi fått ett tips på var man skulle ställa sig om man ville se lammgam. Tipsarna hade sett fågeln släppa ben på detta ställe. Så vi åkte dit och ungefär en minut senare hittade vi lammgamen! Vi fick kanonobsar under 15 minuters tid. Örnlistan blev dessutom kompletterad då en kungsörn gled förbi på stället. Jaha, tre av fem ”Big-5”-arter och de två sista hade vi bara hört negativt om i området. Vi drog till Picos de Europa, här hade Jocke Djerf haft de två arterna 2001 vid ungefär samma tid. Lång bilkörning. Vi anlände till Fuente Dé vid 18.30-tiden. Tar in på Hotell Rebecca och laddar upp inför morgondagens karbin-tur till de riktiga bergstopparna. På kvällen hör vi kattuggla från hotellbalkongen.

Lammgam. Foto: Jesper Segergren

Lammgam. Foto: Jesper Segergren

Dag 13:

Först klockan 10 går första turen upp på berget så det blev skådning nere i byn under morgonen, i engradig värme, som gäller till en början. Efter frukost på hotellrummet och uppvärmning, var det dags för uppfärd till alpjärnsparvarnas och snöfinkarnas land. Väl uppe på toppen, efter en mycket behaglig resa upp på mindre än 5 minuter började sökandet. Spelande vattenpiplärka var ny resart. Några gemsar hoppade omkring bland branterna. Vi följde Jockes beskrivning till murkryparstället. Döm av vår förvåning när det första vi hörde på platsen är just spelande murkrypare. Vi hittar två fåglar på klippväggen, e det klokt elleor?! Kort efter hittar vi den fjärde målarten, alpjärnsparv. Ytterligare en individ hittar vi lite senare. Alpkajor fick vi också bekanta oss med på lite närmre håll än innan. Muffins gillade de i alla fall! Endast en kvar, snöfink. Vi slet och kämpade men inte; ett 100-tal skrikande skolungdomar på utflykt fick oss till att börja gå tillbaka mot karbinen. Då hade vi redan varit uppe i fem timmar. Nästan framme vid karbinen hittade Björn två snöfinkar som flyger förbi, Jesper missar dem. Koma! Nu blev det spaning av den grövre kalibern i 10 minuter, sen

hittades en flock till av snöfink. På samma ställe satt två alpjärnsparvar och en stentrast. Totalt blev det nog drygt 10 snöfinkar i området. Yadang! Mission completed. Vi hade lyckats, trots att vi inte hade en enda aktuell obs i norr när vi lämnade södra Spanien. Sanslöst! Vi lämnade bergen och begav oss ner till Sepulveda för övernattnig.

Alpkaja. Foto: Richard Ek

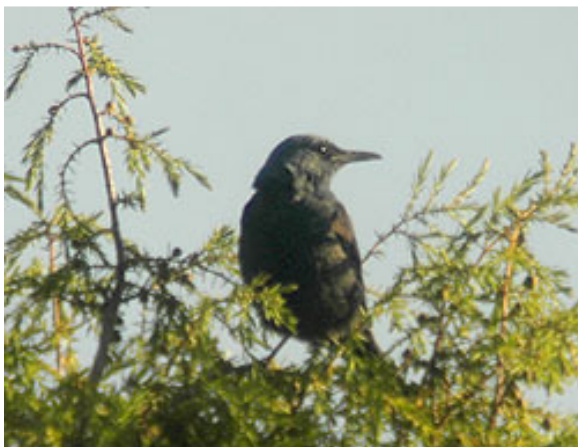

Alpkaja. Foto: Jesper Segergren

Dag 14:

Detta var vår reservdag och nu skulle vi bara ta det lugnt och skåda i Eremita de San Frutos. I alla fall gjorde vi det fram till lunch.

På morgonen träffade vi nämligen Björn Nielsen och hans danska gäng, som tipsade oss om en lokal för svartvingad glada endast 12 mil SV om Madrid. Klart som korvspad att vi skulle se denna typiska Spanienart när vi nu hade chansen. Väl framme på lokalen, var det hett. Drygt 30 grader och efter drygt tre timmars manglande i området så hittade Richard den till slut på håll när den attackerade en brun glada. Vi körde runt och medan vi ser två unga skatgökar komma flygandes med vanliga skator, hittar Jesper den svartvingade flygandes bakom detta träd. Efter ett tag upptäcker vi att det rör sig om två individer av gladan som är i området. Total Cleanup! Nu vart det lätt, att köra tillbaka till Sepulveda och avsluta med en härlig middag. Entrecote! Packning och sömn.

Blåtrast. Foto: Richard Ek

Svartvingad glada. Foto: Jesper Segergren

Dag 15:

Hemfärd! Sovmorgon till klockan sju. Tar farväl av Sepulveda med två cirklande gåsgamar och sjungande cettisångare samt sommargylling. Körning till Barajas och hemfärd.

Totalt fick vi ihop 218 researter, vilket vi är utomordentligt nöjda med.

Artlista

1. **Grågås**, *Anser anser* (Greylag Goose): La Rocina: 1 ex 15-16/5.
2. **Prutgås**, *Branta bernicla* (Brent Goose): Chipiona: 3 ex str V 18/5.
3. **Gravand**, *Tadorna tadorna* (Shelduck): Bonanzasalinerna: 2 ex 17/5.
4. **Snatterand**, *Anas streptera* (Gadwall): Fåtalig på många lokaler i Coto Doñana-området med totalt 13 ex.
5. **Gräsand**, *Anas platyrhynchos* (Mallard): Allmän i lämpliga biotoper.
6. **Stjärtand**, *Anas acuta* (Pintail): 1 par Valverde-centret 17/5
7. **Årta**, *Anas querquedula* (Garganey): 1 par Valverde-centret 16/5, 1 ex Dehesa de Abajo 16/5.
8. **Skedand**, *Anas clypeata* (Shoveler): La Rocina 2 ex 16/5, Valverdecentret 10 ex 16/5.
9. **Marmorand**, *Marmaronetta angustirostris*, (Marbled Duck): Dehesa de Abajo 6 ex 16/5, Dehesa de Abajo 1 ex 17/5, Brazo del Este 11 ex 21/5.

Marmorand. Foto: Jesper Segergren

Dvärggrördrom. Foto: Jesper Segergren

10. **Rödhuvad dykand**, *Netta ruffina* (Red-Crested Pochard): Relativt allmän i Coto Doñana.
11. **Brunand**, *Aythya ferrina* (Pochard): Relativt allmän i lämpliga biotoper.
12. **Kopparand**, *Oxyura leucocephala* (White-headed Duck): Dehesa de Abajo 6 ex 16/5; 2 honor + 4 hanar (varav en med nästan helt svart huvud!)
13. **Rödhöna**, *Alectoris rufa* (Red-legged Partridge): Parque Natural del Río Duratón (Sepúlveda) 1 ex 13/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, Ronda 2 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 10 ex sj 25/5.
14. **Vaktel**, *Coturnix coturnix* (Quail): Belén 1 ex sj 14/5, Valverdecentret 2 ex sj 17/5.
15. **Smådopping**, *Tachybaptus ruficollis* (Little Grebe): Relativt allmän i Coto Doñana.
16. **Skäggdopping**, *Podiceps cristatus* (Great Crested Grebe): Relativt allmän i lämplig biotop.
17. **Svarthalsad dopping**, *Podiceps nigricollis* (Black-necked Grebe): På sina ställen i Coto Doñana mycket allmän; t ex Valverdecentret 35 ex 16/5, Dehesa de Abajo 70 ex 16/5.
18. **Gulnäbbad lira**, *Calonectris leucomelas* (Cory's Shearwater): Chipiona 10 ex 18/5, Tarifa 380 ex 18/5 (kl 18.05-18.50!).
19. **Mindre lira**, *Puffinus puffinus* (Manx Shearwater): Chipiona 1 ex 18/5.
20. **Balearisk lira**, *Puffinus mauretanicus* (Balearic Shearwater): Chipiona 51 ex 18/5, Tarifa 18 ex 18/5, Tarifa 1 ex 19/5.
21. **Havssula**, *Morus bassanus* (Gannet): Chipiona 38 ex 18/5, Tarifa 14 ex 18/5.
22. **Storskarv**, *Phalacrocorax carbo* (Great Cormorant): Mérida 1 ex 15/5, Las Ventas de San Julián 14 ex 25/5.
23. **Dvärggrördrom**, *Ixobrychus minutus* (Little Bittern): Mérida 1 ex 15/5, El Rocío 2 ex 16/5, Valverdecentret 2 ex 16/5, Brazo del Este 5 ex 21/5.

24. **Natthäger**, *Nycticorax nycticorax* (Black-Crowned Night Heron): Mérida 20 ex 15/5, relativt allmän i Coto Doñana (70 ex), Brazo del Este 15 ex 21/5.
25. **Kohäger**, *Bubulcus ibis* (Cattle Egret): Allmän, på sina ställen mycket allmän!
26. **Rallhäger**, *Ardeola ralloides* (Squacco Heron): Relativt allmän i Coto Doñana, Chipiona 3 ex str. 18/5,
27. **Silkeshäger**, *Egretta garzetta* (Little Egret): Relativt allmän, speciellt i Coto Doñana.
28. **Ägretthäger**, *Egretta alba* (Great White Egret): El Rocío 1 ex 15/5.
29. **Gråhäger**, *Ardea cinerea* (Grey Heron): Relativt allmän.
30. **Purpurhäger**, *Ardea purpurea* (Purple Heron): Mérida 3 ex 15/5, Relativt allmän i Coto Doñana med 45 ex i Brazo del Este 21/5 som höjdpunkt!
31. **Svart stork**, *Ciconia nigra* (Black Stork): Monfragüe 3 ex 14/5.
32. **Vit stork**, *Ciconia ciconia* (White Stork): Mycket allmän i söder!
33. **Bronsibis**, *Plegadis falcinellus* (Glossy Ibis): Mycket allmän vid Valverdecentret, ca 150 ex.
34. **Skedstork**, *Platalea leucorodia* (Spoonbill): Allmän Coto Doñana. T ex 210 ex El Rocío 15/5.
35. **Större flamingo**, *Phoenicopterus roseus* (Greater Flamingo): Allmän Coto Doñana, Bonanzasalinerna 300 ex 17/5.

Skedstork. Foto: Jesper Segergren

Styltlöpare. Foto: Richard Segergren

36. **Bivråk**, *Pernis apivorus* (Honey Buzzard): Sedd flera dagar på sträck med upp till 35 ex i Ronda 19/5.
37. **Svartvingad glada**, *Elanus caeruleus* (Black-shouldered Kite): Las Ventas de San Julián 2 ex 25/5.
38. **Brunglada**, *Milvus migrans* (Black Kite): Mycket allmän. Sedd alla dagar med ca 400 ex Valverdecentret 16/5 som topp! Satt som starar på elledningarna!
39. **Rödglada**, *Milvus milvus* (Red Kite): Sedd här och var med tot. 11 ex.
40. **Lamngam**, *Gypaetus barbatus* (Lammergeier): Valle de Hecho 1 ex 22/5 och 23/5.
41. **Smutsgam**, *Neophron percnopterus* (Egyptian Vulture): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Bélen 1 ex 14/5, Monfragüe 1 ex 14/5, Cáceres 1 ex 15/5, Valle de Hecho totalt 6 ex, Parque Natural del Río Duratón 2 ex 25/2.
42. **Gåsgam**, *Gyps fulvus* (Griffon Vulture). Efter brunglada den vanligaste rovfågeln. Sedd de flesta dagar.
43. **Grågam**, *Aegypius monachus* (Black Vulture): Puerto de Navacerrada 12 ex. Annars ganska sparsam!
44. **Ormörn**, *Circaetus gallicus* (Short-toed Eagle): Sedd med något enstaka ex nästan varje dag. I Coto Doñana med ljusa huvuden!
45. **Brun kärrhök**, *Circus aeruginosus* (Marsh Harrier): Sedd här och var med tot. ca 15 ex.
46. **Ängshök**, *Circus pygargus* (Montagu's Harrier): Sedd här och var med tot 7 ex.
47. **Duvhök**, *Accipiter gentilis* (Goshawk): Valle de Hecho 1 ex 22/5.
48. **Sparvhök**, *Accipiter nisus* (Sparrowhawk): Monfragüe 1 ex 14/5, Ronda 1 ex 19/5.

49. **Ormvråk**, *Buteo buteo* (Common Buzzard): Sedd här och var med tot ca 20 ex.
 50. **Spansk kejsarörn**, *Aquila adalberti* (Spanish Imperial Eagle): Mirador de la Portilla (Monfragüe) 2 ex 14/5.

Spansk kejsarörn. Foto: Jesper Segergren

Grågäm. Foto: Jesper Segergren

51. **Kungsgörn**, *Aquila chrysaetos* (Golden Eagle): Valle de Hecho 1 ex subad 23/5.
 52. **Dvärgörn**, *Hieraetus pennatus* (Booted Eagle): Vanligaste örnen. Sedd med ca 35 ex.
 53. **Hökörn**, *Hieraetus fasciatus* (Bonelli's Eagle): "Trumpet-vägen" (Monfragüe) 1 ex pull 14/5.
 54. **Rödfalk**, *Falco naumanni* (Lesser Kestrel): Bélen 15 ex 14/5, Ronda 2 ex 20/5. Troligtvis fler men inga säkert bestämda!
 55. **Tornfalk**, *Falco tinnunculus* (Kestrel): Sedd de flesta dagar.
 56. **Lärfalk**, *Falco subbuteo* (Hobby): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 25/5.
 57. **Pilgrimsfalk**, *Falco peregrinus* (Peregrine): Grazalema 1 ex 20/5, Las Ventas de San Julián 1 ex 25/5.

Gåsgäm. Foto: Jesper Segergren

Dvärgörn. Foto: Jesper Segergren

58. **Rörhöna**, *Gallinula chloropus* (Moorhen): Relativt vanlig i Coto Doñana.
 59. **Purpurhöna**, *Porphyrio porphyrio* (Purple Gallinule): El Rocío 1 ex 15/5, Valverdecentret 1 ex 16/5, Brazo del Este minst 100 ex 21/5!
 60. **Sothöna**, *Fulica atra* (Coot): Allmän i Coto Doñana.
 61. **Kamsothöna**, *Fulica cristata* (Crested (Red-knobbed) Coot): Valverdecentret 1 ex 16/5, Dehesa de Abajo 1 ex 16/5, Dehesa de Abajo ("rondelldammen") 4 ex 17/5. Samtliga ex med halsband, tyvärr!
 62. **Småtrapp**, *Tetrax tetrax* (Little Bustard): Belén ca 10 14/5, Sancta Marta de Magasca 7 ex 15/5.
 63. **Stortrapp**, *Otis tarda* (Great Bustard): Belén 1 ex flygande 14/5, Sancta Marta de Magasca 26 ex 15/5.

64. **Styllöpare**, *Himantopus himantopus* (Black-winged Stilt): Mycket allmän i Coto Doñana (bl a 140 ex Valverdecentret 16/5). Sedd även längs vägen de flesta dagar utom i norr.
65. **Skärfläcka**, *Recurvirostra avosetta* (Avocet): Mycket allmän i Coto Doñana bl a över 100 ex Valverdecentret både 16 och 17/5
66. **Tjockfot**, *Burhinus oediconemus* (Stone Curlew): Belén 6 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, Brazo del Este 3 ex 21/5.
67. **Rödvingad vadarsvala**, *Glareola pratincola* (Collared Pratincole): Valverdecentret 4 ex 16/5, Valverdecentret 17 ex 17/5, längs vägen Grazalema-Los Palacios 17 ex 20/5, Brazo del Este 3 ex 21/5.
68. **Mindre strandpipare**, *Charadrius dubius* (Little Ringed Plover): Stopp längs vägen Trujillo-Torrejón el Rubio 1 ex 14/5, Dehesa de Abajo 1 ex 17/5, Río Guadalhorce 1 ex 19/5, Embalse de Yesa 1 ex 23/5.
69. **Större strandpipare**, *Charadrius hiaticula* (Ringed Plover): På lämpliga rastlokaler mycket talrik. T ex Valverdecentret 420 ex 16/5, Bonanzasalinerna 100 ex 17/5.
70. **Svartbent strandpipare**, *Charadrius alexandrinus* (Kentish Plover): Valverdecentret 10 ex 16/5, Valverdecentret 3 ex 17/5, Bonanzasalinerna 4 ex 17/5, Río Guadalhorce 2 ex 19/5, Brazo del Este 3 ex 21/5.
71. **Kustpipare**, *Pluvialis squatarola* (Grey Plover): Valverdecentret 11 ex 16/5, Valverdecentret 5 ex 17/5, Bonanzasalinerna 2 ex 17/5, Brazo del Este 1 ex 21/5.
72. **Tofsvipa**, *Vanellus vanellus* (Northern Lapwing): Valverdecentret 4 ex 16/5, Valverdecentret 3 ex 17/5.
73. **Kustsnäppa**, *Calidris canutus* (Red Knot): Valverdecentret 50 ex 16/5, Valverdecentret 67 ex 17/5, Bonanzasalinerna 15 ex 17/5, Brazo del Este 1 ex 21/5.
74. **Sandlöpare**, *Calidris alba* (Sanderling): 15 ex Bonanzasalinerna 17/5.
75. **Småsnäppa**, *Calidris minuta* (Little Stint): Valverdecentret 2 ex 16 och 17/5.
76. **Mosnäppa**, *Calidris temminckii* (Temminck's Stint): Valverdecentret 3 ex 17/5, Bonanzasalinerna 1 ex 17/5.
77. **Spovsnäppa**, *Calidris ferruginea* (Curlew Sandpiper): Valverdecentret 10 ex 16/5, Valverdecentret 67 ex 17/5, Bonanzasalinerna 4 ex 17/5.
78. **Kärrensäppa**, *Calidris alpina* (Dunlin): Valverdecentret 5 ex 16/5, Valverdecentret 65 ex 17/5, Bonanzasalinerna 30 ex 17/5, Río Guadalhorce 1 ex 19/5.
79. **Rödspov**, *Limosa limosa* (Black-tailed Godwit): El Rocío 4 ex 15/5, Valverdecentret 40 ex 16/5, Valverdecentret 12 ex 17/5.
80. **Småspov**, *Numenius phaeopus* (Whimbrel): Bonanzasalinerna 1 ex 17/5, Chipiona 1 ex 18/5.
81. **Rödbena**, *Tringa totanus* (Redshank): El Rocío 4 ex 15/5, Valverdecentret 5 ex 16/5, Valverdecentret 4 ex 17/5, Bonanzasalinerna 2 ex 17/5.
82. **Gluttsnäppa**, *Tringa nebularia* (Greenshank): Valverdecentret 2 ex 17/5.
83. **Drillsnäppa**, *Actitis hypoleucos* (Common Sandpiper): Sedd här och var på lämpliga lokaler med totalt ca 15 ex.
84. **Roskarl**, *Arenaria interpres* (Ruddy Turnstone): Bonanzasalinerna 6 ex 17/5, Chipiona 5 ex 18/5 Río Guadalhorce 1 ex 19/5.
85. **Kustlabb**, *Stercorarius paraciticus* (Arctic Skua): Chipiona 4 ex 18/5
86. **Skrattmå**, *Larus ridibundus* (Black-headed Gull): Allmän i Coto Doñana-området.
87. **Långnäbbad må**, *Larus genei* (Slender-billed Gull): Bonanzasalinerna ett 50-tal 17/5.
88. **Rödnäbbad trut**, *Larus audouinii* (Audouin's Gull): Tarifa 2 ex 2K rastade på stranden norr om fästningen 19/5.
89. **Silltrut**, *Larus fuscus graellsii* (Lesser Black-backed Gull): Relativt allmän längs kusten. Som mest ca 50 ex Chipiona 18/5.
90. **Medelhavstrut**, *Larus michahellis* (Yellow-legged Gull): Allmän längs kusten. Som mest ca 300 ex Chipiona 18/5.

91. **Sandtärna**, *Sterna nilotica* (Gull-billed Tern): El Rocío 3 ex 15/5, El Rocío 1 ex 16/5, Valverdecentret 6 ex 16/5, Valverdecentret och Bonanzasalinerna 2 ex 17/5, Chipiona 4 ex 18/5, Brazo del Este 2 ex 21/5.

Sandtärna. Foto: Jesper Segergren

Skäggtärna. Foto: Jesper Segergren

92. **Kentsk tärna**, *Sterna sandvicensis* (Sandwich Tern): Chipiona 9 ex 18/5.
 93. **Fisktärna**, *Sterna hirundo* (Common Tern): Chipiona 18 ex 18/5.
 94. **Småtärna**, *Sterna albifrons* (Little Tern): Bonanzasalinerna 20 ex 17/5, Chipiona 2 ex 18/5, Brazo del Este 1 ex 21/5.
 95. **Skäggtärna**, *Chlidonias hybrida* (Whiskered Tern): El Rocío ca 250 ex 15/5, El Rocío ca 75 ex 16/5, Valverdecentret 30 ex 16/5, Dehesa de Abajo 50 ex 16/5, Valverdecentret 50 ex 17/5, Chipiona 2 ex 18/5, Brazo del Este 73 ex str. 21/5.
 96. **Svarttärna**, *Chlidonias niger* (Black Tern): El Rocío 1 ex 16/5, Dehesa de Abajo 1 ex 16/5, Chipiona 1 ex 18/5.
 97. **Svartbukig flyghöna**, *Pterocles orientalis* (Black-bellied Sandgrouse): Sancta Marta de Magasca 12 ex 15/5.
 98. **Vitbukig flyghöna**, *Pterocles alchata* (Pin-tailed Sandgrouse): Sancta Marta de Magasca 5 ex 15/5.
 99. **Klippduva/tamduva**, *Columba livia* (Rock/TAME Dove): Sedd de flesta dagar. Ingen art vi la ner krut på...
 100. **Skogsduva**, *Columba oenas* (Stock Dove): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 13/5.
 101. **Ringduva**, *Columba palumbus* (Woodpigeon): Sedd alla dagar med upp till 20 ex.
 102. **Turkduva**, *Streptopelia decaocto* (Collared Dove): Sedd så gott som varje dag, men rätt fåtaligt!
 103. **Turturduva**, *Streptopelia turtur* (Turtle Dove): Förvånansvärt fåtaligt. Sedd de flesta dagar med som flest 3 ex.
 104. **Munkparakit**, *Myiopsitta monachus* (Monk Parakeet): Río Guadalhorce ca 25 ex.
 105. **Skatgök**, *Clamator glandarius* (Great Spotted Cuckoo): Bélen 6 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, El Rocío 1 ex 15/5, Las Ventas de San Julián 2 ex (1K med skatföräldrar!) 25/5.
 106. **Gök**, *Cuculus canorus* (Cuckoo): Hörd så gott som alla dagar.
 107. **Tornuggla**, *Tyto alba* (Barn Owl): Torrejón el Rubio 1 ex hörd innan gryningen 15/5.
 108. **Dvärguv**, *Otus scops* (Scops Owl): Bélen 1 ex hörd i gryningen 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex hörd i gryningen 15/5.
 109. **Minervauggla**, *Athene noctua* (Little owl): Bélen 2 ex 14/5 (spana längs uppstickande stenpartier och gärsgårdar!), Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5.
 110. **Kattuggla**, *Strix aluco* (Tawny Owl): Fuente Dé 2 ex hörda 23/5.
 111. **Rödhalsad nattskärna**, *Caprimulgus ruficollis*, (Red-necked Nightjar): Svår trodde vi, men förvånansvärd "lätt" i gryningen. Parque Natural del Río Duratón 1 ex 12/5 och 2 ex 13/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5 (slutade spela ca 06:40), El Rocío 1 ex

17/5 (från hotellet på morgonen!), på vägen mellan El Rocío och Villamanrique minst 5 ex 17/5.

- 112. **Tornseglare**, *Apus apus* (Swift): Mycket allmän.
- 113. **Blek tornseglare**, *Apus pallidus* (Pallis Swift): Stopp längs vägen Trujillo-Torrejón el Rubio 3 ex 14/5, Tarifa 2 ex 19/5, Ronda 40 ex 20/5, Los Palacios 2 ex 20/5.
- 114. **Alpseglare**, *Apus melba* (Alpine Swift): Monfragüe 5 ex 14/5, Mérida 2 ex 15/5 (Bron över Río Guadiana), Ronda 7 ex 20/5, Grazalema 3 ex 20/5, Valle de Hecho 9 ex 23/5.

Biätare. Foto: Jesper Segergren

Härfågel. Foto: Jesper Segergren

- 115. **Kafferseglare**, *Apus caffer* (White-rumped Swift): Monfragüe 2 ex 14/5, Bolonia 4 ex 18/5.
- 116. **Stubbstjärtseglare**, *Apus affinis* (Little Swift): Bolonia 1 ex 18/5.
- 117. **Kungsfiskare**, *Alcedo atthis* (Kingfisher): Río Guadalhorce 1 ex 19/5.
- 118. **Biätare**, *Merops apiaster* (European Bee-eater): I mellersta och södra Spanien mycket allmän med som flest ca 80 ex i Dehesa de Abajo 16/5.
- 119. **Blåkråka**, *Coracias garrulus* (European Roller): Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5.
- 120. **Härfågel**, *Upupa epops* (Hoopoe): I mellersta och södra Spanien allmän. Ljuvlig härfågelkör i gryningen i Sancta Marta de Magasca 15/5!
- 121. **Gröngöling**, *Picus viridis sharpei* (Green Woodpecker): Mirador de la Portilla (Monfragüe) 1 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, Bolonia 1 ex 18/5, Ronda 1 ex 20/5, Valle de Hecho totalt 4 ex 22-23/5.
- 122. **Spillkråka**, *Dryocopus martius* (Black Woodpecker): Valle de Hecho 2 ex 22/5, Fuente Dé 1 ex 24/5.
- 123. **Större hackspett**, *Dendrocopos major*, Great Spotted Woodpecker): Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5, Valle de Hecho 1 ex 22-23/5, Fuente Dé 1 ex 24/5.
- 124. **Dupontlärka**, *Chersophilus duponti* (Dupont's Lark): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 12/5 (månsken) och 2 ex 13/5 (gryningen). Hade tystnat vid vårt andra besök!
- 125. **Kalanderlärka**, *Melanocorypha calandra* (Calandra Lark): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Bélen 30 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, Parque Natural del Río Duratón 2 ex 25/5.
- 126. **Korttålarlärka**, *Calandrella brachydactyla* (Short-toed Lark): Bélen 1 ex 14/5, på vägen Villamanrique-Valverdecentret 15 ex 16/5, Valverdecentret 2 ex 17/5, Bonanzasalinerna 3 ex 17/5.

Kalanderlärka. Foto: Jesper Segergren

Lagerlärka. Foto: Richard Ek

127. **Dvärglärka**, *Calandrella rufescens* (Lesser Short-toed lark): Valverdecentret 2 ex 17/5.
128. **Tofslärka**, *Galerida cristata* (Crested Lark): Sedd de flesta dagar. Mycket vanlig på sina ställen!
129. **Lagerlärka**, *Galerida theklae* (Thekla Lark): Parque Natural del Río Duratón 4 ex 13/5, Parque Natural del Río Duratón 8 ex 25/5. Troligtvis fler, men inga säkert bestämda.
130. **Trädlärka**, *Lullula arborea* (Woodlark): Ihärdigt sjungande i lämpliga biotoper. Hörd med totalt ca 15 ex.
131. **Sånglärka**, *Alauda arvensis* (Skylark): 1 ex hörd längs vägen ner från Pyrenéerna 23/5, Parque Natural del Río Duratón 1 ex 25/5.
132. **Backsvala**, *Riparia riparia* (Sand Martin): Mérida 1 ex 15/5.
133. **Klippsvala**, *Hirundo rupestris* (Crag Martin): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5, Stopp längs vägen Trujillo-Torrejón el Rubio 3 ex 14/5, Monfragüe ca 50 ex, Bolonia 1 ex 18/5, Järnmonumentet Ronda 2 ex 19/5, Ronda 5 ex 20/5, Grazalema 2 ex 20/5, Valle de Hecho 20 ex 22/5, Valle de Hecho 3 ex 23/5, Picos de Europa 1 ex 24/5, på vägen söderut från Pyrenéerna 1 ex 24/5, Parque Natural del Río Duratón 2 ex 25/5.
134. **Ladusvala**, *Hirundo rustica* (Barn Swallow): Sedd alla dagar.
135. **Rostgumpssvala**, *Hirundo daurica* (Red-rumped Swallow): Stopp längs vägen Trujillo-Torrejón el Rubio 5 ex 14/5, Monfragüe 30 ex 14/5. Även sedd lite här och var med mindre antal.
136. **Hussvala**, *Delichon urbicum* (House Martin): Sedd alla dagar. Otroliga mängder i El Rocío och Extremadura!
137. **Fältpiplärka**, *Anthus campestris* (Tawny Pipit): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5.
138. **Vattenpiplärka**, *Anthus spinoletta* (Water Pipit): Picos de Europa 4 ex 24/5.
139. **Gulärta**, *Motacilla flava* (Yellow Wagtail): Relativt allmän i Coto Doñana-området.
140. **Forsärta**, *Motacilla cinerea* (Grey Wagtail): Valle de Hecho 10 ex 22/5.
141. **Sädesärta**, *Motacilla alba* (Pied Wagtail): Sedd här och där med totalt ca 15 ex.
142. **Strömstare**, *Cinclus cinclus* (Dipper): Valle de Hecho 10 (2 1K) ex 22/5 och 2 ex 23/5.
143. **Gärdsmyg**, *Troglodytes troglodytes* (Winter Wren): Valle de Hecho 4 ex 22/5 och 2 ex 23/5, Fuente Dé 2 ex 24/5
144. **Järnsparv**, *Prunella modularis* (Dunnock): Valle de Hecho 1 ex 22/5, längs vägen till Fuente Dé 1 ex 23/5.
145. **Alpjärnsparv**, *Prunella collaris* (Alpine Accentor): Picos de Europa 4 x 24/5.
146. **Trädnäktergal**, *Cercotrichas galactotes* (Rufous Bush Robin): Los Palacios 2 ex 20/5.
147. **Rödhake**, *Erithacus rubecula* (Robin): Grazalema 2 ex 20/5, Lerma 2 ex 21/5, Valle de Hecho 10 ex 22 och 23/5. Fuente Dé 4 ex 24/5.
148. **Sydnäktergal**, *Luscinia megarhynchos* (Nightingale): Hörd i de flesta lämpliga biotoper med totalt ca 20 ex.
149. **Svart rödstjärt**, *Phoenicurus ochruros* (Black Redstart): Relativt allmän i klippiga biotoper, även i Pyrenéerna.

150. **Rödstart**, *Phoenicurus phoenicurus* (Redstart): Fuente Dé 1 ex 24/5.
 151. **Svarthakad busksvkätta**, *Saxicola torquatus ssp?* (Stonechat): Relativt allmän.
 152. **Stenskvätta**, *Oenanthe oenanthe* (Northern Wheatear): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 13/5, Picos de Europa 2 ex 24/5.
 153. **Medelhavsstenskvätta**, *Oenanthe hispanica* (Black-eared Wheatear): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 13/5, Monfragüe 7 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5, Bolonia 2 ex 18/5, Ronda 1 par 19/5 och 1 ex 20/5, Grazalema 1 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 6 ex 25/5.

Medelh. stenskvätta. Foto: Jesper Segergren

Medelh. stenskvätta. Foto: Jesper Segergren

154. **Svart stenskvätta**, *Oenanthe leucura* (Black Wheatear): Ronda 1 ex 19/5 och 20/5, Grazalema 1 ex 20/5. Förvånansvärt fåtalig jämfört med övriga reserapporter!
 155. **Stentrast**, *Monticola saxatilis* (Rock Thrush): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 13/5, Picos de Europa 1 ex 24/5, Parque Natural del Río Duratón 1 ex 25/5.
 156. **Blåtrast**, *Monticola solitarius* (Blue Rock Thrush): Parque Natural del Río Duratón 1 ex 13/5, Monfragüe 5 ex 14/5, Bolonia 2 ex 18/5, Ronda 1 ex 20/5, Grazalema 1 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 4 ex 25/5.
 157. **Koltrast**, *Turdus merula* (Blackbird): Allmän i lämplig biotop.
 158. **Taltrast**, *Turdus philomelos* (Song Thrush): Valle de Hecho 2 ex 22/5, Fuente Dé 1 ex 23/5 och 24/5.
 159. **Dubbeltrast**, *Turdus viscivorus* (Mistle Thrush): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Monfragüe 1 ex 14/5, Grazalema 1 ex 20/5, sedd med ca 5 ex i Pyrinéerna.
 160. **Cettisångare**, *Cettia cetti* (Cetti's Warbler): Sepúlveda-området 1 ex 13/5, El Rocío 3 ex 15/5 och 1 ex 16/5, Dehesa de Abajo 3 ex 17/5, Río Guadalhorce 1 ex 19/5, Grazalema 1 ex 20/5.
 161. **Grässångare**, *Cisticola juncidis* (Zitting Cisticola): Sancta Marta de Magasca 1 ex, Mérida 4 ex 15/5. Relativt allmän i Coto Doñana-området.
 162. **Vassångare**, *Locustella luscinioides* (Savi's Warbler): Sepúlveda 1 ex 12/5 (mitt i byn!), längs vägen El Rocío-Valverdecentret 1 ex 17/5, Brazo del Este 3 ex 21/5.
 163. **Kärrsångare**, *Acrocephalus palustris* (Marsh Warbler). Stopp längs vägen Trujillo-Torrejón el Rubio 1 ex 14/5.
 164. **Rörsångare**, *Acrocephalus scirpaceus* (Reed Warbler): Relativt allmän i Coto Doñana-området med totalt ca 20 ex.
 165. **Trastsångare**, *Acrocephalus arundinaceus* (Great Reed Warbler): Relativt allmän i Coto Doñana-området med totalt ca 35 ex.
 166. **Macchiasångare**, *Hippolais opaca* (Western Olivaceous Warbler): El Rocío 1 ex 15/5.
 167. **Polyglottsångare**, *Hippolais icterina* (Icterine Warbler): El Rocío 10 ex 15/5, Dehesa de Abajo 1 ex 17/5, Río Guadalhorce 1 ex 19/5, Ronda 1 ex 20/5.
 168. **Provencesångare**, *Sylvia undata* (Dartford Warbler): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Monfragüe 1 ex 14/5, Bonanzasalinerna 1 ex 17/5, Ronda 2 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 2 ex 25/5.

Polyglottsångare. Foto: Richard Ek

Sammetshätta. Foto: Richard Ek

169. **Glasögonsångare**, *Sylvia conspicillata* (Spectacled Warbler): Ronda 1 ex 20/5.
170. **Rödstrupig sångare**, *Sylvia cantillans* (Subalpine Warbler): Monfragüe minst 5 ex 14/5, Ronda 3 ex 19/5, Ronda 4 ex 20/5, Grazalema 2 ex 20/5.
171. **Sammetshätta**, *Sylvia melanocephala* (Sardinian Warbler): Monfragüe 1 ex 14/5, El Rocío 2 ex 15/5, Bolonia 1 ex 18/5, Tarifa 1 ex 18/5.
172. **Herdesångare**, *Sylvia hortensis* (Western Orphean Warbler): Parque Natural del Río Duratón 3 ex 13/5 och 25/5.
173. **Trädgårdsångare**, *Sylvia borin* (Garden Warbler): Valle de Hecho 3 ex 22/5 och 1 ex 23/5.
174. **Svarthätta**, *Sylvia atricapilla* (Blackcap): Hörd här och där, vanligare i Pyrinéerna.
175. **Bergsångare**, *Phylloscopus bonelli* (Western Bonelli's Warbler): Ronda-området 1 ex, Puerto de el Boyar 2 ex 20/5, Fuente Dé 1 ex 24/5.
176. **Gransångare**, *Phylloscopus collybita* (Chiffchaff): Valle de Hecho 1 ex 22-23/5, 1 ex Fuente Dé 24/5.
177. **Lövsångare**, *Phylloscopus trochilus* (Willow Warbler): Sepúlveda 1 ex 13/5, Lerma 1 ex 21/5.
178. **Brandkronad kungsfågel**, *Regulus ignicapilla* (Firecrest): Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5, Valle de Hecho 1 ex 22/5, Valle de Hecho 2 ex 23/5, Fuente Dé 2 ex 24/5.
179. **Grå flugsnappare**, *Muscicapa striata* (Spotted Flycatcher): Fuente Dé 1 ex 24/5.
180. **Svartvit flugsnappare**, *Ficedula hypoleuca* (Pied Flycatcher): Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5.
181. **Stjärtmes**, *Aegithalos caudatus irbii* (Long-tailed Tit): Mirador de la Portilla (Monfragüe) 10 ex 14/5, El Rócio 4 ex 15/5.
182. **Tofsmes**, *Parus cristatus* (Crested Tit): Valle de Hecho 1 ex 22/5.
183. **Svartmes**, *Parus ater* (Coal Tit): Puerto de Navacerrado 3 ex 13/5, Valle de Hecho 11 ex 23/5, Fuente Dé 2 ex 24/5.
184. **Blåmes**, *Parus caeruleus* (Blue Tit) : Monfragüe 1 ex 14/5, Ronda 1 ex 19/5, Grazalema 2 ex 20/5, Valle de Hecho 2 ex 22/5, Fuente Dé 1 ex 24/5.
185. **Talgoxe**, *Parus major* (Great Tit): Vanligaste mesen, sedd med ca 15 ex totalt.
186. **Nötveck**, *Sitta europea caesia* (Nuthatch): Grazalema 2 ex 20/5, Valle de Hecho 1 ex 23/5, Fuente Dé 1 ex 24/5.
187. **Murkrypare**, *Tichodroma muraria* (Wallcreeper): Valle de Hecho 2 ex 22/5, Valle de Hecho 1 ex hörd 23/5, Picos de Europa 2 ex 24/5.
188. **Trädgårdsträdskrypare**, *Certhia brachydactyla* (Short-toed Treecreeper): Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5, Grazalema 3 ex 20/5.
189. **Sommargylling**, *Oriolus oriolus* (Golden Oriole): Hörd nästan dagligen i Extramadura och Coto Doñana-området.
190. **Törnskata**, *Lanius collurio* (Red-backed Shrike): Valle de Hecho 4 ex 22/5 och 1 ex 23/5.

191. **Ökenvarrfågel**, *Lanius meridionalis* (Southern Grey Shrike): Relativt allmän i Extremadura.
192. **Rödhuwad törnskata**, *Lanius senator* (Woodchat shrike): Relativt allmän.
193. **Nötskrika**, *Garrulus glandarius fasciatus* (Eurasian Jay): Puerto de Navacerrado 1 ex 13/5, Ronda 3 ex 19/5, Grazalema 4 ex 20/5, Relativt allmän i Pyrinéerna.
194. **Blåskata**, *Cyanopica cyanus* (Azure-winged Magpie): Allmän i Extremadura och Coto Doñana.

Blåskata. Foto: Jesper Segergren

Rödhuwad törnskata. Foto: Jesper Segergren

195. **Skata**, *Pica pica* (Magpie): Allmän.
196. **Alpkaja**, *Pyrrhocorax graculus* (Alpine Chough): Sedd med totalt ca 40 ex i Pyrinéerna.
197. **Alpkråka**, *Pyrrhocorax pyrrhocorax* (Chough): Mycket allmän i bergstrakter.
198. **Kaja**, *Corvus monedula* (Jackdaw): Allmän i de södra bergstrakterna.
199. **Svartkråka**, *Corvus corone corone* (Carrion Crow): Sedd med några fåtal i söder, desto vanligare i norr.
200. **Korp**, *Corvus corone* (Raven): Sedda varje dag med några fåtal.
201. **Svartstare**, *Sturnus unicolor* (Spotless Starling): Mycket allmän!
202. **Gråsparv**, *Passer domesticus* (House Sparrow): Mycket allmän.
203. **Spansk sparv**, *Passer hispaniolensis* (Spanish Sparrow): Bélen 1 ex 14/5, Sancta Marta de Magasca 1 ex 15/5.
204. **Stensparv**, *Petronia petronia* (Rock Sparrow): Parque Natural del Río Duratón 5 ex 13/5, Bolonia 1 ex 18/5, Ronda 1 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 2 ex 25/5
205. **Snöfink**, *Montifringilla nivalis* (Snow finch): Picos de Europa ca 10 ex 24/5.
206. **Bofink**, *Fringilla coelebs* (Chaffinch): Allmän.
207. **Gulhämpling**, *Serinus serinus* (Serin): Allmän.
208. **Citronsiska**, *Serinus citrinella* (Citril Finch): Puerto de Navacerrado ca 10 ex 13/5, Valle de Hecho 4 ex 23/5.

Klippsparv. Foto: Richard Ek

Häcksparv. Foto: Jesper Segergren

209. **Grönfink**, *Carduelis chloris* (Greenfinch): Relativt allmän.
210. **Steglits**, *Carduelis carduelis* (Goldfinch): Allmän.
211. **Hämpling**, *Carduelis cannabina* (Linnet): Allmän i lämplig biotop.
212. **Mindre korsnäbb**, *Loxia curvirostra* (Crossbill): Valle de Hecho 5 ex 23/5.
213. **Domherre**, *Pyrrhula pyrrhula* (Bullfinch): Valle de Hecho 2 ex 22/5.
214. **Gulsparv**, *Emberiza citrinella* (Yellowhammer): Allmän i Valle de Hecho.
215. **Häcksparv**, *Emberiza cirlus* (Cirl Bunting): Ronda 2 ex 19/5, Parque Natural del Río Duratón 1 ex 25/5.
216. **Klippsparv**, *Emberiza cia* (Rock Bunting): Parque Natural del Río Duratón 2 ex 13/5, Monfragüe 2 ex 14/5, Ronda 1 ex 20/5, Parque Natural del Río Duratón 1 ex 25/5
217. **Ortolansparv**, *Emberiza hortulana* (Ortolan Bunting): Lermia 1 ex 21/5,
218. **Kornsparv**, *Emberiza calandra* (Corn Bunting): Mycket allmän, upp till 200 ex på vägen ut till Valverdecentret 16/5!

[Kategori E-arter]

1. **Guira Cuckoo**, *Guira guira*: Guadalmar 1 ex. 19/5
2. **Black-headed Weaver**, *Ploceus melanocephalus*: Brazo del Este 2-3 ex. 21/5
3. **Golden Bishop**, *Euplectes afer*: Brazo del Este 1 hona 21/5.

Övrigt

1. **Iberisk stenbock (Ibex)** *Capra pyrenaica*: Ronda 1 ex 20/5
2. **Kronhjort** *Cervus elaphus*: La Rocina 15/5
3. **Dovhjort** *Dama dama*: La Rocina 16 ex 16/5
4. **Stegsnok** *Elaphe scalaris*: 1 ex Valverde Center 16/5
5. **Utter** *Lutra lutra*: Mérida 1 ex 15/2
6. **Gems** *Rupicapra rupicapra*: enstaka Valle de Hecho 23/5, 10-tal Picos de Europa 24/5
7. **Räv** *Vulpes vulpes*: Fuente Dé 1 ex 24/5
8. **Råtta sp**: Tarifa 1 ex 19/5

Slutord

Vi vill passa på att tacka följande personer för all hjälp innan resan och under resan. **Thomas Nyberg**, för allt förberedande material. För alla tips, och för engagemanget under själva resan. **Mike Hodgkin** och **John Hopper**, för deras tips om murkrypare i Valle de Hecho samt andra bra tips på arter i omgivningen! **Björn Nielsen**, för tipset om svartvingade gladan samt hur f-n man körde runt Madrid utan att hamna helt snett på det!

Vi hoppas att denna reserapport skall bli en inspirationskälla på din resa till Spanien! ☺

Richard, Jesper och Björn